

Przestrzeń nauki współczesnego uniwersytetu : rola badań przedprojektowych w programowaniu nowych funkcji wyższych uczelni / Dorota Winnicka-Jasłowska. – Gliwice, 2016

Spis treści

1. Wprowadzenie	9
1.1. Stan badań w Polsce i na świecie	12
1.1.1. Polskie badania i publikacje dotyczące kształtowania obiektów uniwersyteckich	12
1.1.2. Zagraniczne badania i publikacje dotyczące kształtowania obiektów uniwersyteckich	14
1.1.3. Badania jakościowe i programowanie w architekturze	16
1.1.4. Ustawodawstwo w Polsce i w UE	19
1.2. Uzasadnienie podjęcia tematu, cel i sformułowanie problemu naukowego	20
1.3. Zakres opracowania, budowa pracy	25
1.4. Metody badawcze wykorzystane w pracy	28
2. Wyższe uczelnie w Polsce i w Europie. Proces przemian	31
2.1. Zarys historii rozwoju uniwersytetów w Europie	31
2.1.1. Historia idei edukacyjnych	35
2.1.2. Rozwój szkolnictwa wyższego w Europie po II wojnie światowej	37
2.2. Uniwersytety w Polsce w latach 1945-2004	39
2.2.1. Etapy rozwoju uczelni wyższych w Polsce po 1945 roku	40
2.2.2. Rozwój szkolnictwa wyższego w Polsce w latach 1989-2004	42
2.3. Zmiany w szkolnictwie wyższym po wejściu Polski do Unii Europejskiej	43
2.3.1. Ustawodawstwo i strategie rozwoju szkolnictwa wyższego w Polsce	46
2.3.2. Obowiązujące akty prawne w UE i w Polsce dotyczące szkolnictwa wyższego	52
2.4. Podsumowanie rozdziału	52
3. Ewolucja uniwersytetów, jako następstwo nowych potrzeb organizacyjnych	54
3.1. Ewolucja technologiczna w zakresie rozwoju informacji i jej wpływ na zmiany organizacyjne uczelni	55
3.1.1. Nowe sposoby zdobywania wiedzy i umiejętności. Formy pracy i współpracy społeczeństwa informacyjnego	58
3.1.2. Wpływ nowych technologii na zmiany w zakresie organizacji procesu dydaktycznego	63
3.2. Nowe potrzeby funkcjonalno-organizacyjne współczesnych uniwersytetów	69

3.2.1. Zachodnie koncepcje w kształtowaniu funkcjonalno-przestrzennym współczesnych uniwersytetów - tzw. krajobraz nauki	70
3.2.2. Idea krajobrazu nauki w warunkach polskich	78
3.3. Podsumowanie rozdziału	82
4. Przestrzeń nauki współczesnego uniwersytetu. Ewolucja funkcji dydaktycznych w kierunku tzw. krajobrazu nauki	86
4.1. Główne funkcje dydaktyczne	91
4.1.1. Sale ćwiczeń, sale seminaryjne	91
4.1.2. Sale wykładowe, sale audytoryjne	94
4.1.3. Pracownie dydaktyczne	96
4.2. Specjalistyczne funkcje dydaktyczne - laboratoria	101
4.3. Przestrzeń studencka do uczenia się	107
4.4. Tereny uniwersyteckie - zmiany w definiowaniu przestrzeni	118
4.5. Rola bibliotek i centrów informacji naukowej w tworzeniu tzw. krajobrazu nauki	125
4.6. Otoczenie biznesowe i partnerzy zewnętrzni	134
4.7. Podsumowanie rozdziału	134
5. Badania własne in situ w przestrzeniach akademickich - studia przypadków	137
5.1. Określenie pola badawczego, przygotowanie badań	137
5.1.1. POE, jako przyjęta metoda badawcza	139
5.1.2. Teoria ugruntowana, jako strategia badawcza	141
5.1.3. Zastosowane narzędzia badawcze w cyklu badań	142
5.2. Opis badań - metodologia i wnioski	145
5.2.1. Badania potrzeb użytkowników budynków uniwersyteckich na podstawie ankiety internetowej - STUDIUM PRZYPADKU I	147
5.2.2. Ocena "przestrzeni studenckich" w budynkach starej generacji i w nowych - STUDIA PRZYPADKÓW II, III, IV	151
5.2.3. Badanie potrzeb użytkowych pod kątem programowania nowych funkcji w uniwersytetach na przykładzie laboratoriów Wydziału Inżynierii Biomedycznej Politechniki Śląskiej - STUDIUM PRZYPADKU V	160
5.2.4. Ocena jakości i badanie potrzeb funkcjonalno-organizacyjnych względem kampusów uniwersyteckich, na przykładzie dwóch największych śląskich uczelni - STUDIA PRZYPADKÓW VI, VII	167
5.2.5. Badania obserwacyjne i porównawcze na wybranych uczelniach w Niemczech, w Wielkiej Brytanii i we Francji - STUDIUM PRZYPADKU VIII	195
5.3. Podsumowanie rozdziału	207
6. Lista kryteriów do uwzględnienia w ocenie i w programowaniu obiektów oraz terenów uniwersyteckich - cele, zastosowanie, opis	211
6.1. Kryteria jakości funkcjonalno-organizacyjnej	214
6.1.1. Lokalizacja uczelni	214

6.1.2. Komunikacja uczelni	216
6.1.3. Funkcje podstawowe i wspierające uczelni	217
6.1.4. Potencjał rozwojowy	218
6.2. Kryteria jakości technicznej	219
6.2.1. Trwałość, zużycie, utrzymanie standardu technicznego budynków i terenów uniwersyteckich	219
6.2.2. Elastyczność	222
6.2.3. Bezpieczeństwo ludzi i mienia	223
6.2.4. Dostępność dla niepełnosprawnych. Projektowanie uniwersalne (ang. universal design)	224
6.3. Kryteria jakości behawioralnej	226
6.3.1. Wizerunek uniwersytetu, jako instytucji	228
6.3.2. Odnajdywanie celu, system informacji (ang. way-finding)	229
6.3.3. Ergonomia	230
6.3.4. Zaspokojenie potrzeb społecznych	231
6.3.5. Poczucie bezpieczeństwa osobistego	233
6.4. Podsumowanie rozdziału	234
PODSUMOWANIE	244
BIBLIOGRAFIA	253
SPIS ILUSTRACJI I TABEL W JĘZYKU ANGIELSKIM	266
STRESZCZENIE	277
ANEKS	283

oprac. BPK